

Διαδικασίες για την εφαρμογή δικαστικών αποφάσεων - Γαλλία

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1 Ποια η έννοια της εκτέλεσης στις αστικές και εμπορικές υποθέσεις;
- 2 Ποια αρχή ή ποιες αρχές είναι αρμόδιες για την εκτέλεση;
- 3 Ποιες οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορεί να εκδοθεί ένας εκτελεστός τίτλος ή μια απόφαση;
 - 3.1 Η διαδικασία
 - 3.2 Οι κύριες προϋποθέσεις
- 4 Αντικείμενο και φύση των μέτρων εκτέλεσης
 - 4.1 Ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο εκτέλεσης;
 - 4.2 Ποια τα αποτελέσματα των μέτρων εκτέλεσης;
 - 4.3 Ποια η ισχύς αυτών των μέτρων;
- 5 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά της απόφασης που διατάσσει ένα τέτοιο μέτρο;
- 6 Υπάρχουν περιορισμοί στην εκτέλεση, ιδίως όσον αφορά την προστασία του οφειλέτη ή τις προθεσμίες;

1 Ποια η έννοια της εκτέλεσης στις αστικές και εμπορικές υποθέσεις;

Η εκτέλεση (όρος που αναφέρεται στην αναγκαστική εκτέλεση, καθώς για την εκούσια εκτέλεση από τον οφειλέτη των υποχρεώσεών του δεν απαιτείται η κίνηση διαδικασίας) καλύπτει όλες τις διαδικασίες που επιτρέπουν την πραγμάτωση «εκτελεστής» υποχρέωσης ενάντια στη θέληση του οφειλέτη. Το γαλλικό δίκαιο αναγνωρίζει τρεις κατηγορίες αστικών υποχρεώσεων: υποχρέωση πληρωμής, υποχρέωση πράξης ή παράλειψης και τέλος υποχρέωση παράδοσης ή απόδοσης.

Το δίκαιο της εκτέλεσης αφορά την περιουσία του οφειλέτη: δεν υπάρχει εκτέλεση επί προσώπου. Ωστόσο, η άρνηση εκπλήρωσης ορισμένων υποχρεώσεων (υποχρεώσεων διατροφής) αποτελεί αδίκημα που διώκεται ποινικά και επισύρει ποινή φυλάκισης. Το ίδιο ισχύει για τη μεθόδευση δόλιας χρεοκοπίας από τον οφειλέτη.

Οι διατάξεις της νομοθεσίας για τα μέτρα εκτέλεσης είναι διαρθρωμένες με βάση το παραπάνω τρίπτυχο (πληρωμή, πράξη, παράδοση).

Οι υποχρεώσεις πληρωμής εκτελούνται με κατάσχεση. Αν η κατάσχεση αφορά χρηματικό ποσό, το ποσό που κατάσχετα αποδίδεται στον δανειστή (π.χ. κατάσχεση τραπεζικού λογαριασμού). Αν η κατάσχεση αφορά περιουσιακό στοιχείο του οφειλέτη, συνεχίζεται με τον αναγκαστικό πλειστηριασμό του περιουσιακού στοιχείου και την απόδοση του εκπλειστηριάσματος στον δανειστή μέχρι το ύψος της απαίτησής του.

Οι υποχρεώσεις παράδοσης ή απόδοσης διαφέρουν ανάλογα με τη φύση του περιουσιακού στοιχείου. Στην περίπτωση των κινητών, το περιουσιακό στοιχείο κατάσχετα και στη συνέχεια αποδίδεται στον νόμιμο κύριό του. Στην περίπτωση των ακινήτων, η απόδοση της νομής του ακινήτου στον κύριο διενεργείται μέσω της αποβολής από αυτό του κατόχου του.

Στις **υποχρεώσεις προς πράξη ή παράλειψη**, η εκτέλεση συμπεριλαμβάνει και χρηματική ποινή, στην οποία καταδικάζεται ο οφειλέτης επιπλέον της υποχρέωσης την οποία πρέπει να εκπληρώσει. Το ποσό αυτό, που επιδικάζεται από το δικαστήριο, υπολογίζεται κατ' αναλογία προς τον χρόνο μη εκπλήρωσης (για τις υποχρεώσεις προς πράξη) ή προς τον αριθμό παραβιάσεων

της υποχρέωσης προς παράλειψη. Στον βαθμό που οι υποχρεώσεις προς πληρωμή, προς παράδοση ή προς απόδοση ερμηνεύονται και ως υποχρεώσεις προς πράξη, μπορεί να διαταχθεί χρηματική ποινή ακόμα και αν έχουν ληφθεί και μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης.

2 Ποια αρχή ή ποιες αρχές είναι αρμόδιες για την εκτέλεση;

Για τη διενέργεια της αναγκαστικής εκτέλεσης είναι καταρχήν αποκλειστικά αρμόδιοι οι **δικαστικοί επιμελητές**. Ωστόσο, απαιτείται πάντα η προηγούμενη άδεια του δικαστηρίου για δύο διαδικασίες εκτέλεσης:

- για την κατάσχεση μισθών, που εγκρίνεται από το πρωτοδικείο του τόπου κατοικίας του οφειλέτη ή του τρίτου στα χέρια του οποίου γίνεται η κατάσχεση, εάν ο οφειλέτης κατοικεί στο εξωτερικό ή είναι άγνωστης διαμονής,
- για την κατάσχεση ακινήτων, που διενεργείται ενώπιον του δικαστή της εκτέλεσης του τόπου όπου βρίσκεται το ακίνητο.

3 Ποιες οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορεί να εκδοθεί ένας εκτελεστός τίτλος ή μια απόφαση;

3.1 Η διαδικασία

Βάση αναγκαστικής εκτέλεσης μπορούν να αποτελέσουν όλοι οι εκτελεστοί τίτλοι. Αυτοί ορίζονται στο άρθρο L. 111-3 του κώδικα διαδικασιών εκτέλεσης σε αστικές υποθέσεις (code des procédures civiles d'exécution):

- Οι αποφάσεις πολιτικών ή διοικητικών δικαστηρίων όταν είναι εκτελεστές, καθώς και οι συμβάσεις τις οποίες το δικαστήριο έχει αναγνωρίσει ως εκτελεστούς τίτλους.
- Οι αλλοδαπές πράξεις και δικαστικές αποφάσεις, καθώς και οι διαιτητικές αποφάσεις, που έχουν κηρυχθεί εκτελεστές με απόφαση κατά της οποίας δεν χωρεί προσφυγή με ανασταλτικό της εκτέλεσης αποτέλεσμα.
- Τα αποσπάσματα πρακτικών συμβιβασμού που υπογράφονται από τον δικαστή και τους διαδίκους.
- Οι συμβολαιογραφικές πράξεις οι οποίες έχουν περιβληθεί τον εκτελεστήριο τύπο
- Οι τίτλοι που εκδίδονται από δικαστικό επιμελητή σε περίπτωση μη εξόφλησης επιταγής
- Οι τίτλοι που εκδίδονται από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και οι οποίοι χαρακτηρίζονται ως εκτελεστοί τίτλοι από τον νόμο, καθώς και οι αποφάσεις οι οποίες σύμφωνα με τον νόμο παράγουν αποτελέσματα ίδια με εκείνα δικαστικής απόφασης.

Οι δικαστικές αποφάσεις κατά των οποίων δεν χωρεί προσφυγή με ανασταλτικό της εκτέλεσης αποτέλεσμα είναι εκτελεστές χωρίς να απαιτείται άλλη απόφαση. Οι αποφάσεις αυτές, όπως ακριβώς και οι συμβολαιογραφικές πράξεις, περιβάλλονται (από τον γραμματέα του δικαστηρίου ή από τον συμβολαιογράφο, ανάλογα με την περίπτωση) τον **εκτελεστήριο τύπο**, ο οποίος πιστοποιεί την εκτελεστότητά τους. Δεν υπάρχει άλλη ενδιάμεση διαδικασία που να απαιτείται για την πραγματοποίηση της εκτέλεσης.

Εφόσον δεν υπάρχει δικαστική απόφαση, ο δανειστής μπορεί να λάβει άδεια για την **διενέργεια συντηρητικής κατάσχεσης ή τη σύσταση ασφάλειας με δικαστική απόφαση**. Τα μέτρα που λαμβάνονται σε τέτοιες περιπτώσεις παύουν να ισχύουν σε σύντομο χρονικό διάστημα εάν δεν κοινοποιηθούν στον αντίδικο (εντός οκτώ ημερών) και εάν ο δανειστής δεν ασκήσει αγωγή για την ουσία της υπόθεσης, επιδιώκοντας την έκδοση δικαστικής απόφασης με την οποία θα αναγνωρίζεται η απαίτησή του.

Τα μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης επί κινητών και επί χρηματικών ποσών, καθώς και η αποβολή από ακίνητο, πρέπει να εκτελούνται από δικαστικό επιμελητή, ο οποίος είναι δημόσιος και κρατικός λειτουργός, δηλαδή όργανο εκτέλεσης που διορίζεται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης. Ο δικαστικός επιμελητής ασκεί τα καθήκοντά του σύμφωνα με το ιδιωτικό δίκαιο, ωστόσο, σε ό,τι αφορά την εκτέλεση, απολαμβάνει προνόμια δημόσιας αρχής, στο πλαίσιο συγκεκριμένων κανόνων και αυστηρώς ελεγχόμενου κώδικα δεοντολογίας.

Η κατάσχεση ακινήτων πραγματοποιείται μέσω ειδικής διαδικασίας ενώπιον του δικαστή της εκτέλεσης του πολυμελούς πρωτοδικείου (tribunal de grande instance), στην οποία ο δανειστής εκπροσωπείται υποχρεωτικά από δικηγόρο.

Τα έξοδα για τα μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης βαρύνουν καταρχήν τον οφειλέτη, ο οποίος υποχρεούται να τα καταβάλει επιπλέον της οφειλής.

Τα εν λόγω έξοδα εκτέλεσης προβλέπονται σε τιμοκατάλογο που καθορίζει την αμοιβή των δικαστικών επιμελητών για κάθε πράξη εκτέλεσης. Η αμοιβή των δικαστικών επιμελητών καθορίζεται στο διάταγμα αριθ. 96-1080 της 12ης Δεκεμβρίου 1996.

Περιλαμβάνει ένα κατ' αποκοπή ποσό, το οποίο εκφράζεται, σωρευτικά ή εναλλακτικά, ανάλογα με την περίπτωση, ως πάγια ή αναλογικά δικαιώματα, που συνοδεύονται σε ορισμένες περιπτώσεις από έξοδα για τη λήψη καταδικωκτικών μέτρων.

Τα πάγια δικαιώματα βαρύνουν τον οφειλέτη. Τα αναλογικά δικαιώματα, που υπολογίζονται με βάση φθίνουσα κλίμακα τιμών και σε συνάρτηση με το ύψος του εισπραχθέντος ποσού, βαρύνουν εν μέρει τον δανειστή και εν μέρει τον οφειλέτη.

Παραδείγματος χάριν, για εισπραχθείσα απαίτηση ύψους 10.000 EUR, το κόστος ορισμένων μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης έχει ως εξής:

- Κατάσχεση τραπεζικού λογαριασμού: πάγια δικαιώματα μαζί με τους φόρους: 187,53 EUR
- κατάσχεση κινητών: πάγια δικαιώματα μαζί με τους φόρους: 66,98 EUR
- κατάσχεση οχήματος με δήλωση στη νομαρχία: πάγια δικαιώματα μαζί με τους φόρους: 133,95 EUR
- εντολή προς πληρωμή επ' απειλή κατάσχεσης ακινήτου: πάγια δικαιώματα μαζί με τους φόρους: 80,37 EUR.

Στα ανωτέρω πάγια δικαιώματα προστίθενται αναλογικά δικαιώματα τα οποία, για το σύνολο της απαίτησης, ανέρχονται στο ποσό των 723,44 EUR μαζί με τους φόρους, εκ των οποίων τα 121,35 EUR βαρύνουν τον οφειλέτη και τα 602,09€ τον δανειστή.

3.2 Οι κύριες προϋποθέσεις

Δεν απαιτείται η άδεια του δικαστηρίου για τη λήψη μέτρων εκτέλεσης βάσει εκτελεστού τίτλου.

Για την έγκριση ασφαλιστικών μέτρων υπέρ δανειστή που δεν διαθέτει ακόμη εκτελεστό τίτλο, ισχύουν οι εξής προϋποθέσεις: η απαίτηση πιθανολογείται βάσιμη, ενώ η ικανοποίησή της πιθανολογείται επισφαλής. Ο αρμόδιος δικαστής για την έγκριση της συντηρητικής κατάσχεσης είναι ο δικαστής της εκτέλεσης (δικαστής του πολυμελούς πρωτοδικείου) ή ο πρόεδρος του εμποροδικείου (tribunal de commerce), εντός των ορίων της αρμοδιότητας του εν λόγω δικαστηρίου.

4 Αντικείμενο και φύση των μέτρων εκτέλεσης

4.1 Ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο εκτέλεσης;

Το σύνολο της περιουσίας του οφειλέτη αποτελεί ασφάλεια για την ικανοποίηση του δανειστή, πράγμα που σημαίνει ότι, καταρχήν, μπορεί να κατασχεθεί οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο του οφειλέτη. Υπάρχουν ειδικές διατάξεις για τις διάφορες κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων: απαιτήσεις (μισθώματα, μισθοί, ποσά κατατεθέντα σε τραπεζικό λογαριασμό), κινητά παντός είδους, ακίνητα και εμπράγματα δικαιώματα, κινητές αξίες και δικαιώματα εταιρών, μεταφορικά μέσα (χερσαία μέσα, σκάφη, πλοία και αεροσκάφη), δικαιώματα δημιουργού, χρηματικά ποσά που φυλάσσονται σε χρηματοκιβώτιο κ.ο.κ.

Ο νόμος ενδέχεται, ωστόσο, να προβλέπει ότι ορισμένα περιουσιακά στοιχεία είναι ακατάσχετα. Τούτο ισχύει ιδίως για τα εξής:

- ποσά που έχουν χαρακτήρα διατροφής (π.χ. μέρος του μισθού που καθορίζεται με βάση φθίνουσα κλίμακα σε συνάρτηση με το ύψος του εισοδήματος και των οικογενειακών βαρών, η οποία αναπροσαρμόζεται σε ετήσια βάση)
- κινητά πράγματα που είναι απαραίτητα για τη διαβίωση και την εργασία του οφειλέτη, τα οποία μπορούν να κατασχεθούν μόνο για την καταβολή του τιμήματος αγοράς τους ή εάν είναι μεγάλης αξίας
- περιουσιακά στοιχεία που είναι απαραίτητα σε ασθενείς ή σε άτομα με αναπηρία.

4.2 Ποια τα αποτελέσματα των μέτρων εκτέλεσης;

Τα μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης επί πραγμάτων και απαιτήσεων έχουν δύο στάδια. Σε πρώτη φάση, το όργανο εκτέλεσης προβαίνει στην κατάσχεση του πράγματος ή του χρηματικού ποσού. Η κατάσχεση έχει ως συνέπεια την αφαίρεση της εξουσίας διάθεσης των κατασχεθέντων πραγμάτων, αλλά ο οφειλέτης εξακολουθεί να τα νέμεται και λογίζεται πλέον ως θεματοφύλακός τους. Η υπεξαίρεση των εν λόγω πραγμάτων από τον οφειλέτη αποτελεί ποινικό αδίκημα. Τα χρηματικά ποσά δεσμεύονται στον τραπεζικό λογαριασμό, αλλά εκχωρούνται αμέσως, αν και εικονικά, στον επισπεύδοντα δανειστή.

Η κατάσχεση κοινοποιείται στον οφειλέτη. Αν ο οφειλέτης δεν προσφύγει ενώπιον του δικαστή της εκτέλεσης κατά της κατάσχεσης, το όργανο εκτέλεσης νομιμοποιείται να προχωρήσει στο δεύτερο στάδιο της κατάσχεσης, δηλαδή αφαιρεί τα κατασχεθέντα πράγματα με σκοπό τον πλειστηριασμό τους ή καλεί τον τρίτο στα χέρια του οποίου έχει γίνει η κατάσχεση (συνήθως τράπεζα) να του παραδώσει τα κατασχεθέντα χρηματικά ποσά.

Η τράπεζα, ως τρίτος στα χέρια του οποίου έχει γίνει η κατάσχεση (tiers saisi), έχει την υποχρέωση, κατά τον χρόνο της κατάσχεσης, να γνωστοποιήσει στον δικαστικό επιμελητή όλα τα ποσά που τηρούνται σ' αυτήν στο όνομα του οφειλέτη. Εάν η τράπεζα δεν συμμορφωθεί με την υποχρέωση αυτή ή αν παραδώσει στον οφειλέτη ποσά τα οποία έχουν κατασχεθεί στα χέρια της, μπορεί, κατόπιν αίτησης του δανειστή, να καταδικασθεί από το δικαστήριο να καταβάλει την οφειλή αντί του οφειλέτη.

4.3 Ποια η ισχύς αυτών των μέτρων;

Οι εκτελεστικοί τίτλοι ισχύουν για 10 έτη. Τα μέτρα εκτέλεσης πρέπει να ληφθούν μέσα σ' αυτό το χρονικό διάστημα (άρθρο L. 111-4 του κώδικα διαδικασιών εκτέλεσης σε αστικές υποθέσεις).

Η άδεια του δικαστή της εκτέλεσης για την επιβολή συντηρητικών κατασχέσεων παύει αυτοδικαίως να ισχύει εάν το ασφαλιστικό μέτρο δεν ληφθεί εντός τριμήνου από την έκδοση της σχετικής διαταγής.

5 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά της απόφασης που διατάσσει ένα τέτοιο μέτρο;

Το ερώτημα αφορά μόνο την άδεια για την επιβολή συντηρητικής κατάσχεσης. Σε ό,τι αφορά τους εκτελεστούς τίτλους, η άσκηση προσφυγής συνδέεται με την αμφισβήτηση της ίδιας της απαίτησης ενώπιον δικαστηρίου.

Όταν έχει ληφθεί ασφαλιστικό μέτρο και κοινοποιηθεί στον οφειλέτη, ο οφειλέτης μπορεί να ασκήσει ανακοπή ενώπιον του δικαστή της εκτέλεσης που ενέκρινε το μέτρο, αμφισβητώντας την εκπλήρωση των προϋποθέσεων για τη χορήγηση της σχετικής άδειας. Η προσφυγή στο δικαστήριο είναι δυνατή υπό τον όρο ότι η συντηρητική κατάσχεση δεν έχει ακόμη μετατραπεί σε αναγκαστική κατόπιν αναγνώρισης της απαίτησης από δικαστήριο.

6 Υπάρχουν περιορισμοί στην εκτέλεση, ιδίως όσον αφορά την προστασία του οφειλέτη ή τις προθεσμίες;

Σε ό,τι αφορά τις προθεσμίες, ο εκτελεστός τίτλος ισχύει καταρχήν για δέκα χρόνια.

Επιπλέον, οι διαδικασίες εκτέλεσης περιορίζονται στις αναγκαίες για την είσπραξη της απαίτησης ενέργειες και δεν πρέπει να γίνεται κατάχρηση κατά την επιλογή των σχετικών μέτρων.

Παρόλο που ο δανειστής μπορεί καταρχήν να κατάσχει το σύνολο της περιουσίας του οφειλέτη, υπάρχουν περιορισμοί που συνίστανται σε περιουσιακά στοιχεία ακατάσχετα εκ του νόμου. Αυτά είναι καταρχήν ποσά διατροφής, κινητά απαραίτητα για τη διαβίωση και την εργασία του οφειλέτη, αντικείμενα απαραίτητα για άτομα με αναπηρία, ορισμένα ελάχιστα κοινωνικά επιδόματα και οικογενειακές παροχές. Ακατάσχετα είναι επίσης ποσά σε τραπεζικό λογαριασμό έως το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα (revenu de solidarité active) όπως αυτό ορίζεται για ένα πρόσωπο. Τέλος, κατάσχεση μισθών επιτρέπεται μόνο εντός των ορίων που καθορίζονται με διάταγμα, το οποίο προσδιορίζει το υποκείμενο σε κατάσχεση ποσό σε συνάρτηση με το ύψος των αποδοχών και τα προστατευόμενα μέλη του οφειλέτη.

Επιπλέον, σε ορισμένες περιπτώσεις οι ατομικές επιχειρήσεις απολαμβάνουν ιδιαίτερη προστασία για το σύνολο ή για μέρος της περιουσίας τους.

Τέλος, μέτρα εκτέλεσης δεν λαμβάνονται παρά μόνο από τις 6 το πρωί έως τις 9 το βράδυ, εκτός από Κυριακές και αργίες, εκτός εάν έχει δοθεί προηγούμενη άδεια από τον δικαστή της εκτέλεσης. Κάθε εκτέλεση που αφορά ποσό μικρότερο των 535 EUR σε τόπο κατοικίας πρέπει επίσης να έχει λάβει την πρότερη άδεια του δικαστή της εκτέλεσης.

Σχετικοί σύνδεσμοι

[Legifrance](#)

[Δικτυακός τόπος του εθνικού επιμελητηρίου των δικαστικών επιμελητών \(Chambre Nationale des Huissiers de Justice\)](#)

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΑΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 11/08/2017